

Засідання Робочої групи

08.06.2023

16:00

з розробки проекту Містобудівного кодексу України

**Змішаний
формат:**

offline

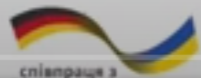
(м. Київ, Бізнес-центр «Леонардо»,
вул. Б.Хмельницького, 17/52)

online

(ZOOM)

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади,
місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування

співпраця з
німецькою

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Венетия

giz

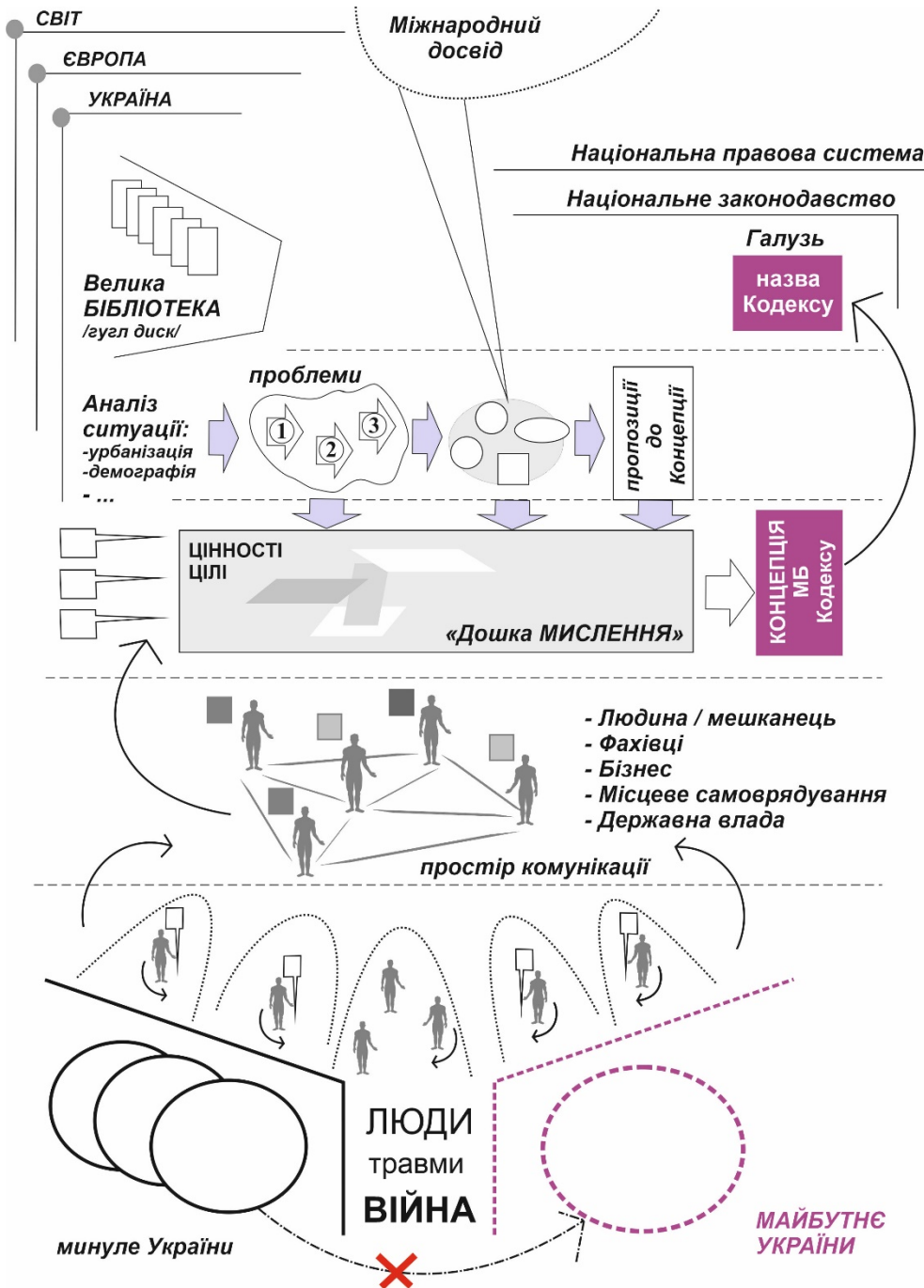

РЕФЛЕКСІЯ #2

8.06.2023

Наталія КОНДЕЛЬ-ПЕРМІНОВА, кандидат архітектури
Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України

**I. ЗАГАЛЬНА «КОНСТРУКЦІЯ»
процесу діяльності Робочої групи**

Рефлексія # 2 / 8.06.2023

Стадія роботи: **АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ**

- урбанізація
- демографія
- невизначеність

Актуальність і важливість МБ Кодексу України

як «Конституції» формування і розвитку гармонійного життєвого середовища вільних і відповідальних людей

Посилення важливості **спільної роботи** представників всіх учасників містобудівного процесу

ЦІЛІ ЦІННОСТІ

В Україні **1469** територіальних громад – це принципово нове утворення, яке потребує зовсім іншого підходу до організації, управління, прийняття рішень

Права, обов'язки та відповідальність кожного з учасників містобудівного процесу

- Чітке визначення й розмежування прав та обов'язків між різними суб'єктами містобудівного процесу.
- Дієвий механізм притягнення до відповідальності тих, хто їх порушує.
- Право на інформацію про всі процеси, від планування до будівництва й експлуатації.
- Для кожної з груп — право на участь у прийнятті рішень, у т. ч. через інструменти електронної демократії.
- Право на повагу до власності всіх, хто володіє майном в межах певної території, право на відшкодування збитків і участь у вигодах.
- Відсутність монополії на прийняття рішень однією з груп.
- Права та відповідальність мають знаходитися у балансі (не має бути: обмежені права і підвищена відповідальність).
- Збалансоване врегулювання прав і обов'язків всіх сторін.
- Баланс приватного і публічного.
- Права і обов'язки — з розумінням і врахуванням інтересів всіх груп. Образність законів, написання їх простою мовою з використанням графічних символів для чіткого зрозуміння всіма прав і обов'язків кожного

II. Що покладено на «ДОШКУ МИСЛЕННЯ»

Наробки до Кодексу

Як наша робота над Містобудівним кодексом повинна вплинути на стан урбанізації в Україні?

- **Врегулювання існуючих процесів:** Кодекс повинен врегулювати взаємовідносини всіх учасників містобудівного процесу й унеможливити надалі існуючі деструктивні явища.
- **Створення комфортного міського середовища:** Кодекс повинен закласти принципи і стимулювати розвиток комфортного для людей життєвого простору.
- **Розробка нової схеми розселення:** Кодекс має включати принципи розробки нової схеми розселення в Україні з урахуванням географічних особливостей різних регіонів.
- **Гармонійний розвиток території:** Кодекс повинен сприяти гармонійному розвитку забудови території України, збалансованому розселенню населення між різними регіонами та забезпеченню належної інфраструктури.
- **Стимулювання розвитку громад:** Кодекс має створити систему стимулів для розвитку громад, залучення населення та заохочення до проживання шляхом підвищення якості життя.
- **Створення кодексу можливостей** добросусідства, прийнятних витрат на планування, проектування та будівництво громадської інфраструктури, прозорого публічно-приватного партнерства для поширення міського способу життя (урбанізації).
- **Поміркована урбанізація України.** Уніфікація підходів; важливо враховувати субурбанізацію та рурбанізацію.
- **Утворення агломерацій** – місць кооперації, коли утворюються кластери, технопарки, індустріальні парки. Основний сенс: кооперація кластерів – добровільне об'єднання.
- **Законність та прозорість:** Кодекс - прозорі та зрозумілі правила для всіх учасників містобудівного процесу. Це створить передумови для гармонізації ринку і надходження інвестицій

Як зробити Містобудівний кодекс адаптивним та універсальним у ситуації невизначеності?

- Оскільки сучасний світ характеризується невизначеністю, кодекс повинен бути дієвим із врахуванням ситуацій невизначеності.
- Кодекс має містити базову, універсальну частину, яка встановлює основні принципи і цінності, що залишаються незмінними незалежно від обставин (безпекова складова, інклюзивність, збереження національної спадщини, культурних і природних пам'яток, екології). Це фундамент. Для врахування актуальних проблем та потреб певного періоду - варіативні додатки.
- Кодекс має встановлювати загальну рамку інституційних механізмів, які сприяють бажаним практикам у містобудуванні. Кодекс повинен бути принциповим у ціннісних аспектах та гнучким у технологічних, щоб враховувати зміни у суспільстві.
- **Прозорість і децентралізація:** Кодекс повинен враховувати максимальні стандарти прозорості та передбачати більшу автономію Закласти основні принципи і цінності у Кодексі, які є непорушними за будь-яких умов, а решту деталей передати на місцевий рівень.
- Забезпечення максимальних стандартів прозорості та надання **більшої автономії органам місцевого самоврядування** (особливо у ситуаціях невизначеності).
- **Максимальна адаптивність** у ситуації невизначеності може бути досягнута, у першу чергу, шляхом регуляції суспільних правовідносин кодексом (тобто на державному рівні) та, відповідно, значним розширенням повноважень на місцевому рівні (зокрема на рівнях територіальних громад та інститутів громадянського суспільства, у першу чергу – саморегульованих професійних організацій, громадських об'єднань).

Стратегічний форсайт для України. Як врахувати сценарії розвитку ситуацій у Містобудівному кодексі?

- МК має розроблятися, як системний, цілісний документ зі своєю візією. Це має бути документ, який визначатиме концепцію розвитку містобудування в Україні на десятки років. Ключові принципи, які мають бути закладені в МК (сталий розвиток, інклюзивність, гармонійність тощо) напряду, не повинні залежати від розвитку подій. Хоча, зрозуміло, що на процес містобудування різні сценарії розвитку можуть впливати по-різному. Але це лише підкреслює необхідність розробки та ухвалення МК, як **універсального, концептуального документу**
- Сценарій **воєнних конфліктів**:
 - передбачити положення, що регулюють використання місцевого простору у воєнний період;
 - ввести окремі норми для захисту міст та інфраструктури в разі воєнних загроз або конфліктів;
 - розробити процедури відновлення та реконструкції міських територій після воєнного конфлікту.
- Сценарій **природних катастроф**:
 - передбачити норми та правила щодо забезпечення безпеки міських територій в разі природних катастроф;
 - регулювати питання стосовно забудови на потенційно небезпечних територіях або в зонах підвищеного ризику;
 - встановлювати процедури оцінки та відновлення міських інфраструктур після природних катастроф.
- Сценарій **демографічних змін**:
 - врахувати зміни у кількості та структурі населення при плануванні розвитку міст;
 - регулювати питання зв'язані з розширенням або скороченням житлової та комунальної інфраструктури в залежності від демографічних трендів;
 - встановлювати правила стосовно адаптації існуючих міських об'єктів до змін в демографічній ситуації.

серпень 2022 року
квітень 2023 року

• НА ШЛЯХУ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ВІДБУДОВИ

- план в Луґано
- віднайдено балансу між невідкладними потребами та середньо- й довгостроковими цілями
- стратегічне визначення пріоритетів відбудови в усіх секторах
- інклюзивність та рівноправність
- прозорість та належне управління
- розв'язання потреб різних (груп) областей
- стійкість та відбудова за принципом build back better
- лідерство та координація
- місцеві рішення та місцевий розвиток
- **зосередженість на потребах громад**
- **визначення проєктів, розставлення пріоритетів, послідовність та комерційна стратегія**
- використання спільних систем та процесів
- зосередження уваги на розвитку інституційної спроможності, а також управлінської й технічної спроможності в установах впровадження
- **мобілізація щодо технічної підготовки проєктів**
- фінансова стратегія та роль міжнародних фондів, суверенного фінансування держави та стягнення плати з користувачів у конкретних підсекторах

УКРАЇНА
ШВИДКА ОЦІНКА
ЗАВДАНОЇ ШКОДИ
ТА ПОТРЕБ
НА ВІДНОВЛЕННЯ

СЕРПЕНЬ 2022

«Підвішені» питання

- Назва Кодексу України:

- містобудівний
- будівельний
- розвитку міст
- просторового розвитку

- За якими критеріями населений пункт вважається містом?

- За %% зайнятості населення у промисловості?
- ???

Чому і для чого потрібно це визначення?

Чи це питання стосується виключно адміністративно-територіального поділу?

Дякую за увагу!